

POUŽITÁ LITERATURA

- ABEL, Wilhelm, *Geschichte der deutschen Landwirtschaft vom frühen Mittelalter bis zum 19. Jahrhundert*, Stuttgart 1978.
- ABEL, Wilhelm, *Strukturen und Krisen der spätmittelalterlichen Wirtschaft*, Stuttgart – New York 1980.
- AKANTHYDES, Jakub, *Lessus Funebri. To jest: pláč, a žalostivé úpění nad smrtí, jeho milosti urozeného pána, pana Albrechta Jana Smiřického ze Smiřic*, Praha 1619.
- ANDĚL, Rudolf, *Husitství v severních Čechách*, Liberec 1961.
- ARIES, Philippe, *Dějiny smrti I, II*, Praha 2000.
- BÁRTA, Stanislav, *Zástonní listy Zikmunda Lucemburského na církevní statky (1420–1437)*, Brno 2014 (disertace).
- BECKOVSKÝ, Jiří, *Poselkyně starých příběhův českých...*, Praha 1700.
- BERÁKOVÁ, Zora, *Po meči i po přeslici*, Praha 2009.
- BERAN, Zdeněk, *Boleslavský landfrýd 1440–1453. Krajský landfrýdní spolek v pohusitských Čechách*, České Budějovice 2011.
- BERAN, Zdeněk, *Poslední páni z Michalovic*, České Budějovice 2010.
- BERÁNKOVÁ, Pavla, *Sbírky pohřebních kázání v předbělohorských Čechách. Komemoratívni tisk nad Albrechtem Václavem Smiřickým a jeho specifika*, Olomouc 2015 (diplomová práce).
- BEZOLD, Friedrich voň, *König Sigmund und die Reichskriege gegen Husiten bis zum Ausgang des dritten Kreuzzugs II*, München 1875.
- BÍLEK, Tomáš V., *Dějiny konfiskací v Čechách po r. 1618*, Praha 1882.
- BOHÁČ, Zdeněk, *Pozemková držba pražského arcibiskupství v době předhusitské*, Historická geografie 18, 1979, s. 165–203.
- BOHÁČOVÁ, Veronika – KUCROVÁ, Veronika (edd.), *Sedláci si dělají, co chtějí. Sborník vybraných prací profesora Jaroslava Čechury*, Praha 2012.
- BRUN, Katherine, *The Abbot and His Peasants. Territorial Formation in Salem from the Later Middle Ages to the Thirty Years War*, Stuttgart 2013.
- BŘEZAN, Václav, *Životy posledních Rožmberků I–II*, ed. Jaroslav Pánek, Praha 1985.
- BŘEZINOVÁ, Anna, *Nehodná dcera rodu Smiřických*, Brno 2008.
- BŮŽEK, Václav, *Úvěrové podnikání nižší šlechty v předbělohorských Čechách*, Praha 1989.
- BYDŽOVSKÝ Z FLORENTINA, Marek, *Svět za tři českých králů. Výbor z kronikářských zápisů o letech 1526–1596*, ed. Jaroslav Kolár, Praha 1987.
- BYSTRICKÝ, Vladimír, *Západní Čechy v husitských válkách*, České Budějovice 2013.
- CASTELIN, Karel, *Grossus pragensis. Der Prager Groschen und seine Teilstücke 1300–1547*, Braunschweig 1973 (2. vyd.).
- CERMAN, Markus, *Agrardualismus in Europa? Geschichtsschreibung über Gutsherrschaft und ländliche Gesellschaften in Mittel-und Osteuropa*, in: *Jahrbuch für Geschichte des ländlichen Raumes* 1, 2004, s. 12–29.
- CERMAN, Markus, *Proto-Industrialisierung und Grundherrschaft. Ländliche Sozialstruktur, Feudalismus und Proto-Industrielles Heimgewerbe in Nordböhmen vom 14. bis zum 18. Jahrhundert (1300–1790)*, Wien 1996 (netišťená disertace).
- CERMAN, Markus – LUFT, Markus-Robert (edd.), *Untertanen, Herrschaft und Staat in Böhmen und im ‚Alten Reich‘. Sozialgeschichtliche Perspektiven*, München 2005.
- CERMAN, Markus – ŠTEFANOVÁ, Dana, *Institutional changes and peasant land-transfers in Czech lands, from the late Middle Ages to the eighteenth century*, in: Rosa Congost – Rui Santos (edd.), *Contexts of Property in Europe. The Social Embeddedness of Property Rights in Land in Historical Perspective*, Turnhout 2010, s. 39–60.
- CERMAN, Markus – ZEITLHOFER, Hermann (edd.), *Soziale Strukturen in Böhmen: Ein regionaler Vergleich von Wirtschaft und Gesellschaft in Gutsherrschaften, 16.–19. Jahrhundert*, Wien 2002, s. 240–261.
- COGAN, Miroslav, *Ke stavebnímu vývoji mostů na Hrubé Skále a Valdštejně*, Z Českého ráje a Podkrkonoší 1, 1988, s. 56.
- ČAREK, Jiří, *Z dějin staroměstských domů. Ze Železné ulice na začátek Celetné*, Pražský sborník historický 7, 1984, s. 5–43.
- ČECHURA, Jaroslav, *5. 5. 1609 – zlom v nejdělsím sněmu českých dějin. Generální zkouška stavovského povstání*, Praha 2009.
- ČECHURA, Jaroslav, *Eine „zweite Leibeigenschaft“ in Böhmen der frühen Neuzeit? Ein Mythos nicht nur 21. Jahrhunderts*, *Biuletyn Polskiej misji historycznej – Bulletin der polnischen historischen Mission* 12, 2017, s. 85–112.
- ČECHURA, Jaroslav, *Dominium Smiřických – protokapitalistický podnikatelský velkostatek předbělohorských Čech*, původně 1992, reprint in: V. Boháčová – V. Kucrová (edd.), *Sedláci si dělají, co chtějí*, s. 129–158.
- ČECHURA, Jaroslav, *Dynamika aktivit pánů ze Švamberka na Plzeňsku v první třetině 15. století*, in: *Jižní Plzeňsko XI*, 2013, s. 77–97.
- ČECHURA, Jaroslav, *Fíky, mandle a rozinky na Karlštejně za husitské revoluce*, *Historický obzor* 4, 1993, reprint in: V. Boháčová – V. Kucrová (edd.), *Sedláci si dělají, co chtějí*, s. 25–29.
- ČECHURA, Jaroslav, *Hospodaření posledních Smiřických*, ČNM 162, 1993, s. 74–85.
- ČECHURA, Jaroslav, *Mikuláš z Husi a Zelená Hora: klášter Pomuk na počátku husitství*, *Minulostí Západočeského kraje* 18, 1982, s. 199–209.
- ČECHURA, Jaroslav, *Hrady husitské revoluce: mýtus nebo realita?* (v tisku).

- ČECHURA, Jaroslav, *Rozsah a dynamika sekularizace církevních statků v západních Čechách na počátku husitské revoluce (v letech 1419–1420)*, PHS 29, 1989, s. 43–69.
- ČECHURA, Jaroslav, *Sekularizace církevních statků v husitských Čechách a Zikmund Lucemburský*, Historický obzor 4, 1993, s. 201–203.
- ČECHURA, Jaroslav, *Sekularizace církevní statků v jihovýchodních Čechách v letech 1420–1454*, ČNM 177, 2008.
- ČECHURA, Jaroslav, *Sekularizace církevních statků v západních Čechách v letech 1421–1454*, ČNM 165, 1996, s. 1–16.
- ČECHURA, Jaroslav, *Sekularizace církevních statků v husitské revoluci*, Praha 1984 (kandidátská disertace).
- ČECHURA, Jaroslav, *Sekularizace církevních statků v husitské revoluci a některé aspekty ekonomického a sociálního vývoje v Čechách v době pozdního středověku*, HT 9, 1986–1987, s. 91–100.
- ČECHURA, Jaroslav, *Sión a Kunětická Hora: hrady husitské revoluce?*, Husitský Tábor 5, 1982, s. 153–163.
- ČECHURA, Jaroslav, *Poslední Smiřičtí – bankéři mezinárodního formátu?* in: Zdeněk Beran (ed.), *Východočeská šlechta, její sídla a teritoria*, Praha 2013, s. 94–114.
- ČECHURA, Jaroslav, *Smiřičtí – finančníci českých stavů: pohled do komorních počtů Albrechta Jana ze Smiřic 1606–1612*, původně 2008, reprint Veronika Boháčová – Veronika Kucrová (edd.), *Sedláci si dělají, co chtějí*, s. 171–186.
- ČECHURA, Jaroslav, *Systém hospodaření Pernštejnů v předběllohorských Čechách*, in: *Pernštejnové v českých dějinách*, Pardubice 1995, reprint Veronika Boháčová – Veronika Kucrová (edd.), *Sedláci si dělají, co chtějí*, s. 159–170.
- ČECHURA, Jaroslav, *Zimní král aneb české dobrodružství Fridricha Falckého*, Praha 2004.
- ČECHURA, Jaroslav – ČERNÁ, Alena M., *Stavy kontra Popel z Lobkovic – letní spor roku 1609*, ČNM 176, 2007, s. 194–216.
- ČECHURA, Jaroslav – ČERNÁ, Alena M., *Letní spor roku 1609 II: české stavy a nejvyšší kancléř Lobkovic*, ČNM 177, 2008, s. 142–160.
- ČERNIKOVSKÝ, Petr, *Náchodské examen ze září 1668. Zapomenuté svědectví jedné restituční kauzy* in: *Stopami dějin Náchodska. Sborník Státního okresního archivu Náchod (12). Ve znamení osmiček – k šedesátinám Mgr. Lydie Baštecké*, Náchod 2008, s. 159–182.
- Čeští spisovatelé 19. a počátku 20. století*, Praha 1982.
- ČORNEJ, Petr, *Bitva u Ústí nad Labem ve starší české a německé tradici*, Acta Universitatis Carolinae 5, 1995, Philosophica et Historica XLIII, s. 9–64.
- ČORNEJ, Petr, *Velké dějiny země Koruny české V*, Praha – Litomyšl 2000.
- DAČICKÝ Z HESLOVA, Mikuláš, *Paměti*, Praha 1878.
- DANĚK, Oldřich, *Kulhavý mezek aneb výbuch na jičínském zámku*, Praha 1985.
- DOBIÁŠ, Josef, *Dějiny královského města Pelhřimova a okolí I*, Pelhřimov 1927.

- DVORSKÝ, František, *Albrecht z Valdštejna až na konec roku 1621: nové listy do knihy třistaleté paměti*, Rozpravy České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění v Praze; roč. 1, třída 1, č. 3, Praha 1892.
- DVOŘÁK, Max – MATĚJKA, Bohumil, *Soupis památek historických a uměleckých v politickém okrese roudnickém II. Zámek roudnický*, Praha 1907.
- DVOŘÁK, Miloš, *Odbytové problémy městské ekonomiky v 16. století: Český Brod a kutnohorská mincovní oblast*, in: *Hospodářské dějiny 4*, 1979, s. 205–248.
- DYER, Ch., *Standarts of living*, Cambridge 1989.
- EDEL, Tomáš, *K nálezu dochovaných prostor johanitského kláštera v Českém Dubu*, Archaeologia historica 17/92, s. 395 n.
- FELCMAN, Ondřej – FUKALA, Radek (edd.), *Poděbradové. Rod českomoravských pánů, kladských hrabat a slezských knížat*, Praha 2008.
- FRANCEK, Jindřich, *Eliška Kateřina ze Smiřic, a příběh její lásky*, in: *Východočeský sborník historický 3*, 1993, s. 273–298.
- FRANCEK, Jindřich, *Příběh tajné lásky. Eliška Kateřina Smiřická a její sexuální skandál*, Praha 2005.
- GENNEP, Arnold van, *Přechodové rituály. Systematické studium rituálů*, Praha 1997.
- GINDELY, Anton, *Dějiny českého povstání léta 1618*, díl I, Praha 1870.
- HÁJEK Z LIBOČAN, Václav, *Kronyka česká*, Praha. 1819.
- HALAČKA, Ivo, *Mince země Koruny české 1526–1856*, I. díl, Kroměříž 1987.
- HARTMAN, Petr – PROSTŘEDNÍK, Jan, *Archeologický výzkum Hrubé Skály v roce 2006*, in: *Sborník národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Liberci*, Liberec 2007, s. 132–142.
- HOFFMANN, Alfred, *Die Grundherrschaft als Unternehmen*, in: *Zeitschrift für Agrargeschichte und Agrarsoziologie 6*, 1958, s. 123sq.
- HOLASOVÁ, Andrea, *Kostelec nad Černými lesy ve světle inventáře z roku 1611 s přihlédnutím k inventářům pozdějším*, *Východočeský sborník historický 12*, 2005, s. 45–71.
- HOLEC, František (ed.) a kolektiv, *Hrady, zámky a torze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku VII. Praha a okolí*, Praha 1988.
- HOLÝ, Martin, *Ve službách šlechty: Vychovatelé nobility českých zemí (1500–1620)*, Praha 2011.
- HOLÝ, Martin, *Zrození renesančního kavalíra*, Praha 2010.
- HONC, Jaroslav – HONCOVÁ, Jaroslava, *Rod Smiřických ze Smiřic a jeho genealogická souvislost s Albrechtem z Valdštejna*, in: *Šlechtické rody a jejich sídla v Českém ráji. Sborník referátů z vědecké konference konané ve dnech 24.–25. dubna v Turnově*, 2009, s. 20–25.
- HRAŠE, Jan Karel, *Dějiny Náchoda. Díl první. Od nejstarších dob až do bitvy na Bílé Hoře*, Náchod 1895.
- HREJSA, Ferdinand, *Česká konfesse, její vznik, podstata a dějiny*, Praha 1912.

- HROCH, Miroslav – PETRÁŇ, Josef, *Die Länder der böhmischen krone 1350–1650*, in: Hermann Kellenbenz (ed.), *Handbuch der europäischen Wirtschafts- und Sozialgeschichte 3*, Stuttgart 1986, s. 968–1004.
- CHAUNU, Pierre, *Dobrodružství reformace. Svět Jana Kalvína*, Brno 2001.
- IVANOV, Miroslav, *Historie skoro detektivní*, Praha 1961.
- JANÁČEK, Josef, *České dějiny – Doba předbělohorská I (1526–1547)*, sv. 2, Praha 1984.
- JANÁČEK, Josef, *Dějiny obchodu v předbělohorské Praze*, Praha 1955.
- JANÁČEK, Josef, *Pivovarnictví v českých královských městech v 16. století*, in: *Rozpravy ČSAV 69*, 1959, SV, č. 1.
- JANÁČEK, Josef, *Rudolf II. a jeho doba*, Praha – Litomyšl 2003.
- JANÁČEK, Josef (ed.), *Sixt z Ottersdorfu, O pokoření stavu městského léta 1547*, Praha 1950.
- JANÁČEK, Josef, *Valdštejn a jeho doba*, Praha 1978.
- JÁNSKÝ, Jiří, *Hroznatovci a páni z Gutštejna*, Domažlice 2009.
- JELÍNKOVÁ, Jana, *Josef Svátek (1835–1897) a jeho knihovna*, Praha 2016 (diplomová práce).
- JINDŘICH, Jiří, *Zaniklý hrad u Úval – hrad Skara nebo Hostyně*, Hláska – Zpravodaj Klubu A. Sedláčka 9, č. 2, Plzeň 1998.
- JUKL, Jakub Jiří, *Jan Smiřický ze Smiřic † 1453. Vzestup a pád zakladatele slavného rodu*, České Budějovice 2012.
- JUST, Jiří, 9. 7. 1609. *Rudolfův Majestát: světla a stíny náboženské svobody*, Praha 2009.
- KAACK, Heinrich, *Die Gutsherrschaft*, Berlin 1991.
- KALOUS, Antonín, *Jan Filipec v diplomatických službách Matyáše Korvína*, in: *Časopis Matice moravské 125*, 2006, s. 3–32.
- KALOUS, Antonín, *Matyáš Korvín (1443–1490). Český a uherský král*, České Budějovice 2009.
- KANTOROWICZ, Ernst H., *Dvě těla krále. Studie středověké politické teologie*, Praha 2014.
- KAPRAS, Jan, *Právní dějiny země Koruny české II/1*, Praha 1913.
- Karlštejn a jeho význam v dějinách a kultuře*, Praha 2010.
- KEJŘ, Jiří, *Počátky dvorského soudu*, in: *Rozpravy ČSAV*, řada SV, ročník 66, 1956, sešit 4.
- KELLNER, Stephan, *Die Hofmarken Jettenbach und Aschau in der frühen Neuzeit*, München 1986.
- KILIÁN, Jan, 11. 12. 1617. *Zboření kostela v Hrobu. Na cestě k defenestraci*, Praha 2007.
- KLIMEŠOVÁ, Jana, *Architektonická činnost šlechtického rodu Aehrenthalů*, Olomouc 2012 (magisterská práce).
- KOLÁR, Jan, *Píseň o bitvě před Ústím*, Česká literatura 15, 1967, s. 110–131.
- KOLDINSKÁ, Marie, *Každodennost renesančního aristokrata*, Praha – Litomyšl 2001.
- KOLDINSKÁ, Marie – MAŤA, Petr (edd.), *Deník rudolfinského dvořana. Adam mladší z Valdštejna, 1602–1633*, Praha 1997.

- KOSINOVÁ, Věra, *Zdeněk ze Šternberka a jeho královské ambice*, in: *Sborník prací věnovaných Janu Bedřichu Novákovi k šedesátým narozeninám, 1872–1932*, Praha 1932, s. 206–218.
- KOTLÁROVÁ, Simona, *Páni z Rožmitálu*, České Budějovice 2008.
- KNITLER, Herbert, *Adelige Grundherrschaft im Übergang*, in: Grete Klingenstein – Heinrich Lutz (edd.), *Spezialforschung und Gesamtgeschichte*, München 1982, s. 106.
- KNITTLER, Herbert, *Nutzen, Renten, Erträge*, Wien – München 1989.
- KNITTLER, Herbert, *Zur Einkommensstruktur niederösterreichischer Adelherrschaften 1550–1750*, in: *Adel in der Frühneuzeit*, ed. Rudolf Endres, Köln – Wien 1991, s. 100sq.
- KNOZ, Tomáš, *Pobělohorské konfiskace. Moravský průběh, středoevropské souvislosti, obecné aspekty*, Brno 2006.
- KOLÁR, Josef Jiří, *Smiřičtí. Historické drama o čtyřech jednáních*, Praha 1887.
- KOLÁŘ, Martin, heslo: *Kamenický z Vitíněvsi*, OSN XIII (Jana–Kartas), Praha 1898, s. 852.
- KOMÁREK, Filip – VALEŠ, Tomáš, *Castra doloris raného novověku na Moravě jako fenomén barokní efemérní dekorace*, in: *Epigraphica & Sepulcralia 4*, Praha 2013, s. 251–285.
- KRÁL, Pavel, *Knihy o dobrém umírání v českém prostředí ve druhé polovině 16. století a první půli 17. století*, in: Martin Holý – Jiří Mikulec, *Církev a smrt. Institucionalizace smrti v raném novověku*, Praha 2007, s. 7–22.
- KRÁL, Pavel (ed.), *Mezi životem a smrtí. Testamenty české šlechty v letech 1550–1650*, České Budějovice 2002.
- KRÁL, Pavel, *Pohřební slavnosti jako prostředek a místo komunikace raně novověké společnosti*, in: Václav Bůžek – Pavel Král (edd.): *Slavnosti a zábavy na dvorech a v rezidenčních městech raného novověku*. Opera historica 8. České Budějovice 2000, s. 315–332.
- KRÁL, Pavel, *Pohřby Posledních pánů z Hradce*, in: Václav Bůžek (ed.): *Poslední páni z Hradce*, Opera Historica 6, České Budějovice 1998, s. 402–406.
- KRÁL, Pavel, *Rituál a ceremoniál. Na příkladu pohřebních slavností na šlechtických dvorech v raném novověku*, in: *Sborník prací Filozofické fakulty Brněnské univerzity C 49*, Brno 2002, s. 72–86.
- KRÁL, Pavel, *Smrt a pohřby české šlechty na počátku novověku*, České Budějovice 2004.
- KŘIVKA, Josef, *Litomyšlský velkostatek za Pernštejnů*, in: *Rozpravy ČSAV 69*, 1959, sešit 7.
- KŘIVKA, Josef, *Obchod zemědělskými produkty po Labi před Bílou horou*, in: *Historie plavby a obchodu po Labi*, Praha 1971, s. 143–148.
- KŘIVKA, Josef, *Poplužní dvory roudnického panství na sklonku 16. století*, in: *Časopis Společnosti přátel starožitností 63*, 1955, s. 78–91.

- KŘIVKA, Josef, *Roudnický velkostatek na sklonku 16. století*, in: Sborník ČSAZV – Historie a muzejnictví 29/1, 1956, s. 117–136, 195–204, 237–248.
- KŘIVKA, Josef, *Spotřeba piva v poddanském hospodářství v 2. polovině 16. století*, in: Krušnohorský historický sborník 7, 1968, s. 3–12.
- KUČEROVÁ, Klára, *Pohřební štíty ve Wunschwitzově genealogické a heraldické sbírce*, in: *Paginae historiae. Sborník Státního ústředního archivu v Praze* 12, Praha 2004, s. 147–208.
- LE GOFF, Jacques, *Zrození očištěnce*, Praha 2003.
- LEDVINKA, Václav, *Rozmach feudálního velkostatku: jeho strukturální proměny a role v ekonomice Českých zemí v předbělohorském období*, in: FHB 11, 1987, s. 103–132.
- LEMBERG, Margret, *Hanavské zásnuby Albrechta Jana Smiřického*, in: *Dějiny a současnost* 16, 1994, č. 6, s. 15–18.
- LESEMANN, Silke – LUBINSKI, Axel (edd.), *Ländliche Ökonomien. Arbeit und gesellung in der frühneuzeitlichen Agrargesellschaft*, Berlin 2007.
- LOSOS, Ludvík – PECHOVÁ, Oliva, *Pohřební prapory Petra Voka z Rožmberka a jejich konzervace*, in: *Zprávy památkové péče* 17, 1957, s. 79–87.
- LUDVÍK, Josef Myslimír, *Památky hradu, města a panství Náchodav I*, Hradec Králové 1857.
- LUTOVSKÝ, Michal – BRAVERMANOVÁ, Milena, *Hroby a hrobky našich knížat, králů a prezidentů*, Praha 2007.
- LÜTGE, Friedrich, *Bayerische Grundherrschaft*, Stuttgart 1949.
- LÜTGE, Friedrich, *Geschichte der deutschen Agrarverfassung vom frühen Mittelalter bis zum 19. Jahrhundert*, Stuttgart 1967.
- MACEK, Josef, *Hrad a zámek (Studie historicko-sémantická)*, in: *Český časopis historický* 90, 1992, s. 1–16.
- MACEK, Josef (ed.), *Ktož jsou boží bojovníci. Čtení o Táboře v husitském revolučním hnutí*, Praha 1951.
- MACEK, Josef, *Věk jagellonský v českých zemích II*, Praha 1994.
- MALOCH, A. V. – TOBIÁŠEK, J., *České zpěvy*, Jičín 1856.
- MALÝ, Tomáš – SUCHÁNEK, Pavel, *Obrazy očištěnce: studie o barokní imaginaci*, Brno 2013.
- MAŤA, Petr, *Svět české aristokracie 1500–1700*, Praha 2003.
- MAŤA, Petr, *Zrození tradice. Slavatovské vyústění rožmberského a hradeckého odkazu*, in: Václav Bůžek (ed.): *Poslední páni z Hradce*, *Opera Historica* 6, České Budějovice 1998, s. 513–552.
- MAUR, Eduard, *Český komorní velkostatek v 17. století*, Praha 1976.
- MAUR, Eduard, *Geneze a specifické rysy českého pozdně feudálního velkostatku*, in: *AUC, Philosophica et historica* 1, Praha 1976, s. 229sq.
- MAUR, Eduard, *Zemědělská výroba na pobělohorském komorním velkostatku v Čechách*, Praha 1990.

- MENCL, Jaroslav, *Pověsti jičínského kraje*, Jičín 1938.
- MÍKA, Alois, *Osud slavného domu. Rozkvět a pád rožmberského dominia*, České Budějovice 1970.
- MLATEČEK, Karel, *Páni z Boskovic*, Praha 2019 (v tisku).
- MRÁČKOVÁ, Liana, *Historie rodu Smiřických*, Hradec Králové 2000 (diplomová práce).
- MRVÍK, Vladimír Jakub, *Dějiny černokosteleckých domů*, Kostelec nad Černými lesy 2011.
- MRVÍK, Vladimír Jakub, *Genealogie Smiřických*, in: www.genealogy-euweb.cz/bohemia/smiricky.html: dt. 23.2.2016
- MRVÍK, Vladimír Jakub, *Nejstarší urbář černokosteleckého panství z roku 1564: kritická edice*, in: *Sborník archivních prací* 60, 2010, s. 465–560.
- MRVÍK, Vladimír Jakub, *Odhad statku Komorce z roku 1586 jako pramen pro poznání hospodářského zázemí nižší šlechty v raném novověku*, *Studie a zprávy: historický sborník pražského okolí* 4, 2014, vydán 2015, s. 83–106.
- MUIR, E., *Rituals in early modern Europe*, Cambridge 1997.
- NACHTMANNOVÁ, Alena, *Kostelec nad Černými lesy v éře Smiřických: provoz a vybavení renesančního zámku*, *Průzkumy památek* 10, 2/2003, s. 8n.
- NACHTMANNOVÁ, Alena, *Mezi tradicí a módou: odívání v Čechách od renesance k baroku*, Praha 2012.
- NACHTMANNOVÁ, Alena – KLAPETKOVÁ, Olga, *Oděv v Čechách ve středověku a raném novověku*. Sborník příspěvků ze specializované konference uspořádané Národním památkovým ústavem, územním odborným pracovištěm středních Čech v Praze 14. října 2015, Praha 2015.
- NEJEDLÝ, Martin, *Středověký mýtus o Meluzíně a rodová pověst Lucemburků*, Praha 2007.
- NOHEJLOVÁ, Emanuela, *Příběhy kláštera opatovického*, Praha 1929.
- NORTH, Michael, *Die Amtswirtschaften von Osterode und Soldau. Vergleichende Untersuchungen zur Wirtschaft im frühmodernen Staat am Beispiel des Herzogtums Preussen in der zweiten Hälfte des 16. und der ersten Hälfte des 17. Jahrhunderts*, Berlin 1982.
- NORTH, Michael, *Die frühneuzeitliche Gutswirtschaft in Schleswig-Holstein*, *Blätter für deutsche Landesgeschichte* 126, 1990, s. 236n.
- NOVOTNÁ, Markéta, *Karlštejnská manská soustava v raném novověku. Dějiny a tradice*, Praha 2017.
- NOVÝ, Rostislav, *Studie o předhusitských urbářích I*, *Sborník historický* 13, 1965, s. 5–64.
- NOVÝ, Rostislav, *Urbář encovanského statku chotěšovského kláštera – poznámky k chotěšovskému urbáři z r. 1367*, *Litoměřicko* 17–20, 1981–1984, s. 71–77.
- ODLOŽILÍK, Otakar, *Karel Starší ze Žerotína: 1564–1636*, Praha 1936.
- ODLOŽILÍK, Otakar, *Poslední Smiřičtí*, in: *Od pravěku k dnešku: Sborník prací z dějin československých: k šedesátým narozeninám Josefa Pekaře II*, Praha 1930.

- OGILVIE, Sheilagh, *Communities and the „Second serfdom“ Early Modern Bohemia*, in: *Past and Present* 187, 2005, s. 67–119.
- OGILVIE, Sheilagh, „So that Every Subject Knows how to Behave“. *Social Disciplining in Early Modern Bohemia*, in: *Comparative Studies in Society and History* 48, 2006, s. 38–78.
- OGILVIE, Sheilagh – EDWARDS, Jeremy, *Ženy a „druhé nevolnictví“ v Čechách na počátku novověku*, in: *Historická demografie* 22, 1998, s. 5–49.
- Ottův slovník naučný* I–XXVII, Praha 1888–1910.
- PALACKÝ, František, *Dějiny národu českého v Čechách a v Moravě*, Praha 1895 (4. vyd.).
- PALACKÝ, František, *Přehled současných nejvyšších důstojníků a úředníků*, in: Jaroslav Charvát (ed.), *Dílo Františka Palackého I*, Praha 1941.
- PÁNEK, Jaroslav (ed), *Jan Zajíc z Házmburka, Sarmacia, aneb, Zpověď českého aristokrata*, Praha 2007.
- PÁNEK, Jaroslav, *K sněmovní politice Ferdinanda I. (Královův pokus o manipulaci českých stavů na generálním sněmu v roce 1557)*, FHB 2, 1980, s. 231–246.
- PÁNEK, Jaroslav, *Petr Vok z Rožmberka. Život renesančního kavalíra*, Praha 2010.
- PÁNEK, Jaroslav, *Poslední Rožmberk. Životní příběh Petra Voka*, Praha 1996.
- PÁNEK, Jaroslav, *Poslední Rožmberkové. Velmoži české renesance*, Praha 1989.
- PÁNEK, Jaroslav, *Vilém z Rožmberka. Politik smíru*, Praha 2011.
- PÁNEK, Jaroslav, *Výprava české šlechty do Itálie v letech 1551–1552*, Praha 1987.
- PÁNEK, Jaroslav, *Výprava české šlechty do Itálie v letech 1551–1552*, České Budějovice 2003.
- PÁNEK, Jaroslav, *Zápas o Českou konfesi*, Praha 1991.
- PÁNEK, Jaroslav – DVOŘÁKOVÁ, Vlasta, *Poslední Rožmberkové: velmoži české renesance*, Praha 1989.
- PAPROCKÝ Z GLAGOL, Bartoloměj, *Diadochus II. O stavu panském, Diadochus, tj. posloupnost knížat a králů českých, biskupů a arcibiskupů pražských a všech třech stavů slavného království českého, tj. panského, rytířského a městského*, Staré Město pražské 1602.
- PAVLÍČKOVÁ, Radmila, *Triumphus in mortem. Pohřební kázání nad biskupy v raném novověku*, České Budějovice 2008.
- PELANT, Jan, *Erby české, moravské a slezské šlechty*, Praha 2013.
- PELIKÁN, Josef (ed.), *Účty hradu Karlštejna z let 1423–1434*, Praha 1948.
- PEŠÁK, Václav, *Panství rodu Smiřických v letech 1609 až 1618: hospodářská skladba českého velkostatku začátkem 17. stol.*, Sborník archivu ministerstva vnitra 18, 1940.
- PETRÁŇ, Josef a kol., *Dějiny hmotné kultury II (1). Kultura každodenního života od 16. do 18. století*, Praha 1995.
- PETRÁŇ, Josef, *Pohyb poddanského obyvatelstva a jeho právní vztahy v Čechách v době předbělohorské*, ČsČH 5, 1957, s. 26–58, 399–447.
- PETRÁŇ, Josef, *Staroměstská exekuce*, Praha 1996.

- PETRÁŇ, Josef, *Zemědělská výroba v Čechách v druhé polovině 16. a počátkem 17. století*, in: AUC, *Philosophica et historica*, Monographia V, Praha 1964.
- PETERS, Jan (ed.), *Gutsherrschaftsgesellschaften im europäischen Vergleich*, Berlin 1997.
- PETERS, Jan (ed.), *Konflikt und Kontrolle in Gutsherrschaftsgesellschaften: über Resistenz und Herrschaftsverhalten in ländlichen Sozialgebilden der Frühen Neuzeit*, Göttingen 1995.
- PETERS, Jan, *Märkische Lebenswelten. Gesellschaftsgeschichte der Herrschaft Plattenburg-Wilsnack, Prignitz 1500–1800*, Berlin 2007.
- PICOLOMINNI, Aeneus Silvius, *Historia Bohemica*, edd. Dana Martínková – Alena Hadravová – Jiří Matl, Praha 1998.
- PODLAHA, Antonín, *Posvátná místa království českého, arcidiecéze pražská I*, Praha 1907.
- PODLAHA Antonín, *Soupis památek 31. Politický okres novopacký*, Praha 1909.
- PODZIMKOVÁ, Markéta, *Věznění Kateřiny Smiřické na Kumburku*, bakalářská práce, Liberec 2013.
- POCHE, Emanuel – PREISS, Pavel, *Pražské paláce*, Praha 1973.
- POCHE, Emanuel a kol., *Umělecké památky Čech 1. A–Ĵ*, Praha 1977; 3 (P–Š), Praha 1980.
- POKLUDA, Zdeněk, *Moravští Šternberkové. Panský rod rozprostřený od Jeseníků ke Karpatům*, Praha 2012.
- POLÍVKA, Miloslav, *Mikuláš z Husi a nižší šlechta v počátcích husitské revoluce*, in: *Rozpravy ČSAV*, řada SV, ročník 92, sešit 1, Praha 1982.
- PRCHAL PAVLÍČKOVÁ, Radmila, *Pohřební kázání nad biskupy v době konfesionalizace*, in: *Církev a smrt. Institucionalizace smrti v raném novověku*, Praha 2007, s. 117–132.
- PRIXOVÁ DVORSKÁ, Hana, *Zámek Hrubá Skála na počátku 17. století: Příspěvek k poznání významu a využití smiřického sídla v kontextu rodového dominia*, *Průzkumy památek* 23/1, 2016, s. 45–59.
- PROFOUS, Antonín, *Místní jména v Čechách I–IV*, Praha 1947–1957.
- PROCHÁZKA, Adam, *Pohřební slavná křesťanská památka, hodné a vzácné paměti, jeho milosti vysoce urozeného pána, pana Albrechta Jana Smiřického ze Smiřic*, b.m. 1619.
- PROCHÁZKOVÁ, Eva (ed.), *Historik Jaroslav Pánek*, Benešov 1998.
- PURKARTHOFER, Heinrich, *Die herrschaftliche Meierhöfe im Jahre 1542 und darnach*, in: Fritz Posch (ed.), *Atlas zur Geschichte des steirischen Bauerntums*, Graz 1976.
- RANSDORF, Miloslav, *Stručný katalog majetku pánů z Gutštejna r. 1509*, in: *Památky středních Čech* 3, Praha 1988.
- RANSDORF, Miloslav, *Vzestup Gutštejnů v době husitské a poděbradské*, in: *Ústecký sborník historický* 1983, s. 109–132.
- RICARDO, David, *Základy politické ekonomie a zdanění*, původně 1821, Praha 1954.
- Riegrův naučný slovník VIII*, Praha 1870.

RŮŽEK, Vladimír (ed.), *August Sedláček, Atlasy erbů a pečeti české a moravské středověké šlechty 3*, Praha 2002.

RYANTOVÁ, Marie, *Vrchnostenské hospodaření na panství Vysoký Chlumec v 17. a na počátku 18. století*, Praha 1993.

SEDLÁČEK, August, heslo *Beřkovský ze Šebířova*, OSN III (B–Bianchi), Praha 1890, s. 820–821; heslo z *Boskovic*, OSN IV (Bianchu–Bžunda), Praha 1891, s. 425–428; heslo *Bryknar z Brukštejna*, OSN IV (Bianchu–Bžunda), Praha 1891, s. 817; heslo *Dobřenský z Dobřenic*, OSN VII (Dánsko–Dřev), Praha 1893, s. 714–715; heslo *Dvořecký z Olbramovic*, OSN VIII (Dřevěné stavby–Falšování), Praha 1894, s. 271; heslo z *Gutštejna*, OSN X (Gens–Hedwigia), Praha 1896; heslo *Homut z Harasova*, OSN XI (Hédypathie–Hýždě), Praha 1897, s. 533; heslo *Kaplř ze Sulevic*, OSN XIII (Jana–Kartas), Praha 1898, s. 967–970; heslo z *Klinštejna*, OSN XIV (Kartel–Kraj), Praha 1899; heslo *Klusák z Kostelce*, OSN XIV (Kartel–Kraj), Praha 1899, s. 417; heslo *Malovec*, OSN XVI (Lih–Media), Praha 1900, s. 723–727; heslo *Mateřovský z Mateřova*, OSN XVI (Lih–Media), Praha 1900, s. 975; heslo z *Riesenburka* (z *Ryzenburka apod.*), OSN XXI (R/Ř–Rozkoš), Praha 1904, s. 720–721; heslo *Roudnice*, in: OSN XXI (R–Rozkoš), Praha 1904, s. 1023; heslo *Rychnovský z Rychnova*, OSN XXII (Rozkošný–Schloppe), Praha 1904, s. 427–428; heslo *Sak z Bohuněvic*, OSN XXII (Rozkošný–Schloppe), Praha 1904, s. 522–523; heslo *Smiřický*, OSN XXIII (Schlossar–Starowolski), Praha 1905, s. 513; heslo z *Šelmberka*, OSN XXIV (Starožen–Šyl), Praha 1906, s. 580; heslo *Škopek z Bílých Otradovic*, OSN XXIV (Starožen–Šyl), Praha 1906, s. 650; heslo z *Šternberka*, OSN XXIV, (Starožen–Šyl), Praha 1906, s. 777–787; heslo z *Vartemberka*, OSN XXVI (U–Vusín), Praha 1907; heslo *Vojický z Nové Vsi*, OSN XXVI (U–Vusín), Praha 1907, s. 898–899; heslo *Volanský z Volanic*, OSN XXVI (U–Vusín), Praha 1907, s. 909; heslo *Vrabský Tluksa z Vrabí*, OSN XXVI (U–Vusín), Praha 1907, s. 991–993; heslo *Zilvár (Zylvar) z Pilníkova*, OSN XXVII (Vůz–Žyżkowski), Praha 1908, s. 611–612.

SEDLÁČEK, August, *Hrady, zámky a tvrze Království českého II. Hradecko*, Praha 1994 (3. vydání); *V. Podkrkonoší*, Praha 1933 (2. vydání); *VIII. Rakovnicko a Slánsko*, Praha 1891; *X. Boleslavsko*, Praha 1895; *XIV. Litoměřicko a Žatecko*, Praha 1932; *XV. Kouřimsko, Vltavsko a j.z. Boleslavsko*, Praha 1998.

SEDLÁČEK, August, *Pýcha urozenosti a vývody u starých Čechů a Moravanů*, in: VKČSN, Praha 1915.

SEDLÁČKOVÁ, Helena, *Pohřební štíty z kostela Povýšení sv. Kříže v Doubravníku*. in: *Paginae historiae*. Sborník Národního archivu 18, Praha 2010, s. 265–297.

SEIBT, Ferdinand, *Karel V. Císař a reformace*, Praha 1999.

SIMSCH, Adelheid, *Der Adel als landwirtschaftlicher Unternehmer im 16. Jahrhundert*, in: *Studia historiae oeconomiae* 16, 1981 (1983), s. 95–115.

SIMSCH, Adelheid. *Die Elbe als Grenze für die kaufmannisch – unternehmerische Tätigkeit des deutschen Adels im 16. Jahrhundert?*, in: Marian Biskup – Klaus Zernack

(edd.), *Schichtung und Entwicklung der Gesellschaft in Polen und Deutschland im 16. und 17. Jahrhundert*, Stuttgart 1983, s. 42–54.

SKÁLA ZE ZHOŘE, Pavel, *Historie česká. Od defenestrace k Bílé hoře*, ed. Josef Janáček, Praha 1984.

SLÁDEK, Miloš, *Malý svět jest člověk aneb výbor z české barokní prózy*, Jinočany 1995.

SLÁDEK, Miloš, *Posmrtné cestování Albrechta Václava Smiřického ze Smiřic*, in: L. Bobková – M. Neudertová (edd.), *Cesty a cestování v životě společnosti*, Acta Universitatis Purkynianae, Philosophica et historica. Studia historica II, Ústí nad Labem 1995, s. 215–218.

SLÁDEK, Miloš, *Poznámky k problematice českých pohřebních kázání 16. a 17. století*, in: Česká literatura doby baroka. Sborník k české literatuře 17. a 18. století. Památník národního písemnictví 27, Praha 1994, s. 191–216.

SLÁDEK, Miloš, *Svět je podvodný verbíř. Výbor z českých jednotlivě vydaných svátečních a příležitostných*, Praha 2005.

SLÁDEK, Miloš, *Vitr jest život člověka aneb Život a smrt v české barokní próze*, Praha 2000.

SLICHER VAN BATH, B. H., *The Agrarian history of western Europe A. D. 500–1850*, London 1963.

SMITH, Adam, *Pojednání o podstatě a původu bohatství národů*, původně 1776, Praha 2001.

STEJSKAL, Aleš, *Prosopografická analýza rožmberského a švaberského úřednictva (1550–1616). Model jeho fungování*, in: Sborník archivních prací 54, 2004, s. 323–548.

STOČES, Jiří, *Původ a studium bratří Konráda a Konstantina z Vehty*, *Medievalia Historica Bohemica* 14/2, 2011, s. 91–112.

STRAKA, Miloslav, *Žičín roku 1620*, Praha 1862.

STROUPEŽNICKÝ, Ladislav, *Černé duše*, Praha 1878.

STROUPEŽNICKÝ, Ladislav, *Naši furianti. Obraz života v české vesnici*, Praha 1887.

SVÁTEK, Josef, *Pád rodu Smiřických*, Praha 1917.

SVOBODA, Ladislav a kol., *Encyklopedie českých tvrzí*, I. díl, A–J, Praha 1998; III. díl, S–Ž, Praha 2005.

ŠANDERA, Martin, *Zikmundovi věrní na českém severovýchodě. Opočenská strana v husitské revoluci*, České Budějovice 2005.

ŠIMÁČEK, Radovan, *Výbuch*, Praha 1957.

ŠIMÁK, J. V., *Kniha o Housce*, Praha 1903.

ŠIMÁK, J. V., *Panství hruboskalské z r. 1514*, in: *Od Ještěda k Troskám 3*, 1924–1925, s. 21–25, 40–47, 70–78, 101–109.

ŠIMÁK, J. V., *Urbář hruboskalský z r. 1602*, in: *Od Ještěda k Troskám 16*, 1937–1938, s. 106–113, 139–150.

ŠIMÁČEK, František, *Za poznáním města Kostelce nad Černými lesy*, Kostelec nad Černými lesy 1935.

- ŠIMEK, Tomáš a kol., *Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku VI. Východní Čechy*, Praha 1989.
- ŠKVORECKÝ, Josef, *Příběh neúspěšného tenorsaxofonisty a jiné eseje*, Praha 1997.
- ŠKVORECKÝ, Josef, *Zbabělci*, Praha 1958.
- ŠKVORECKÝ, Josef – SALIVAROVÁ, Zdena, *Samožerbuch*, Praha 1991.
- ŠMAHEL, František, *Husitská revoluce I. Doba vymknutá z kloubů; III. Kronika válečných let*, Praha 1993.
- ŠMAHEL, František, *Záhady dvou Žižkou a Žižkova věku*, in: Husitský Tábor 3, 1980, s. 5–50.
- ŠRÁMEK, Fráňa, *Básně*, Praha 1954.
- ŠRONĚK, Michal, *Pohřební ceremonie Petra Voka z Rožmberka a jejich konfesijní pozadí*, in: Epigraphica & Sepulcralia 1, Sborník příspěvků ze zasedání k problematice sepulkrálních památek pořádaných Ústavem dějin umění AV ČR v letech 2000 až 2004, Praha 2005, s. 201–215.
- ŠTEFANOVÁ, Dana, *Erbschaftspraxis, Besitztransfer und Handlungsspielräume von Untertanen in der Gutsherrschaft. Die Herrschaft Frýdlant in Nordböhmen, 1558–1750*, München 2009.
- ŠULC, Petr, *Sekularizace církevního majetku v Hradeckém kraji v době husitské*, Praha 1993 (diplomová práce).
- TARNAWSKI, Aleksandr, *Działalność Jana Zamojskiego na polu gospodarczym*, Lwów 1935.
- TEIGE, Josef, *Základy starého místopisu pražského I–II*, Praha 1915.
- THEOBALD, Zacharias (ed.), *Hussitenkrieg I*, Vratislav 1750.
- TLAPÁK, Josef, *O sociální a hospodářské skladbě na panství českodubském v druhé pol. 16. století*, in: Sborník Severočeského muzea 2, 1959, s. 89–138.
- TOMEK, W. W., *Dějepis města Prahy IV*, Praha 1879.
- TOPOLSKI, Jerzy, *Gospodarka polska a europejska w XVI–XVIII wieku*, Poznaň 1977.
- TOPOLSKI, Jerzy, *The manorial-serf economy in central and eastern Europe in 16th and 17th centuries*, Agricultural History 48, 1974, s. 341–352.
- URBAN, Jan, *Lichtenburkové. Vzestupy a pády jednoho panského rodu*, Praha 2003.
- URBÁNEK, Rudolf, *České dějiny III.1 – Věk Poděbradský I*, Praha 1915; *III.2 – Věk Poděbradský II*, Praha 1918.
- VÁLKA, Josef, *Hospodářská politika feudálního velkostatku na předbělohorské Moravy*, Praha 1962.
- VÁLKA, Josef, *K otázce projevů původní akumulace kapitálu v Čechách a na Moravě v 16. stol.*, SPFFBU V, řada historická, 3, Brno 1956, s. 103–122.
- VÁLKA, Josef, *Le grand domaine feudale en Bohème et en Moravie du 16e au 18e siècle (un type d'économie parasitaire)*, in: Péter Gunst – Tamas Hoffmann (edd.), *Grand domaine et petites exploitations en Europe au moyen âge et dans les temps modernes*, Budapest 1982, s. 141–179.

- VANČUROVÁ, Silvie, *Osobnost Jana Sádla ze Smilkova*, Praha 2012 (diplomová práce na FFUK Praha).
- VANĚČEK, Václav, *Základy právního postavení klášterů a klášterního velkostatku ve starém českém státě I–III*, Praha 1933–1939.
- VANÍČEK, Vojtěch, *Zprávy o panství Semilském a Navarovském z let 1562–1581*, in: *Od Ještěda k Troskám 16, 1937–1938*, s. 122sq.
- VELÍMSKÝ, Tomáš, *Páni ze Svojsína. Rod velmožů, pánů a rytířů z povodí Mže*, Praha 2013.
- VLČEK, Pavel a kol., *Umělecké památky Prahy. Malá Strana*, Praha 1999.
- VOREL, Petr, *Páni z Pernštejna. Vzestup a pád rodu zubří hlavy v dějinách Čech a Moravy*, Praha 1999.
- VOREL, Petr, *Páni z Pernštejna. Vzestup a pád erbu zubří hlavy*, Praha 2012.
- VOREL, Petr, *Velké dějiny země Koruny české VII*, Praha – Litomyšl 2005.
- VOREL, Petr, *Vývoj pozemkové držby pánů z Pernštejna v 15.–17. století*, in: *Pernštejnové v českých dějinách*, Pardubice 1995, s. 9–76.
- WAWRZYCZYK, Alina, *Gospodarstwo chłopskie na Mazowszu w XVI i na początku XVII w.*, Warszawa 1962.
- WEBER, Max, *Protestantská etika a duch kapitalismu*, in: Miloš Havelka (ed.), *Metodologie, sociologie a politika*, Praha 2009, s. 182–242.
- WHITTON, Hana, *Ten, který se měl stát králem. Román o životě a době Albrechta Jana Smiřického*, Praha 2016.
- WINKELBAUER, Thomas, *Krise der Aristokratie? Zum Strukturwandel des Adels in den böhmischen und niederösterreichischen Ländern im 16. und 17. Jahrhundert*, in: *Zeitschrift für historische Forschung* 19, 1992, s. 328–353.
- WITTICH, Werner, *Gutsherrschaft*, in: *Handwörterbuch der Staatswissenschaften* 4, Jena 1892.
- WYCZANSKI, Andrzej, *Studia nad gospodarką starostwa korczyńskiego 1500–1660*, Warszawa 1964.
- ZÁPALKOVÁ, Eva, *Renesanční malby v jižním a západním křídle zámku v Kostelci nad Černými lesy*, Průzkumy památek XII/2, 2005, s. 170 n.
- ZÁRUBA, František, *Hrady Václava IV. Od nedobytného útočiště k pohodlné rezidenci*, Praha 2014.
- ZBORNÍKOVÁ, Tereza, *Epitafní oltáře Smiřických v Kostelci nad Černými lesy*, Studie a zprávy, Historický sborník pražského okolí 3, 2013 (vydáno 2014), s. 33–42.
- ZÜCKERT, Hartmut, *Die sozialen Grundlagen der Barokkultur*, in: *Süddeutschland*, Stuttgart 1988.
- ŽYTKOWICZ, Leonid, *Trends of agrarian economy in Poland, Bohemia and Hungary from the middle of the fifteenth to the middle of the seventeenth century*, in: Antoni Mączak – Henryk Samsonowicz – Peter Burke (edd.), *East-central Europe in transition. From the fourteenth to the seventeenth century*, Cambridge 1985, s. 59–89.

SEZNAM VYOBRAZENÍ

Obálka: Erb Smiřických umístěný na vstupní bráně zámku v Kostelci nad Černými lesy, foto Daniel Džurný
Frontispis: rodová devíza a erb Smiřických, výřez z grafiky Aegidia Sadelera s vyobrazením Albrechta Jana na úmrtním loži. Národní muzeum – Knihovna Národního muzea, sign. 102 A 177

OBRAZOVÝ DOPROVOD V TEXTU (číslo značí stránku)

- 15 Smiřice ve východních Čechách, zámek stojící na místě gotické tvrze, jež byla rodištěm Smiřických ze Smiřic. Převzato z August Sedláček, *Hrady a zámky* II, s. 225
- 19 Jan ze Smiřic († 1453), zakladatel hospodářské i politické moci rodu; fiktivní portrét z Paprockého Diadochu
- 24 Královské město Mělník, kde zastáváním úřadu hejtmana zahájil Jan Smiřický svou vojenskou i politickou kariéru; veduta z 18. století. SOA Mělník
- 29 Roudnický hrad na starém pohledu, uveřejněném Augustem Sedláčkem v jeho Hradech. Převzato z August Sedláček, *Hrady* VII, s. 178
- 38 Bojovník husitských bratrských vojsk, s nimiž po boku Jan Smiřický často bojoval proti zahraničním i domácím nepřátelům kalicha. SOA Tábor
- 47 Lazebnice se staly oblíbeným a častým motivem Bible Václava IV., na obrázku jedna z nich, snad bájná Zuzana. Tak mohla vypadat i její o čtvrt století mladší kolegyně, jež pomohla Smiřickému uprchnout roku 1427 z vězení na Staroměstské radnici. Osterreichische Nationalbibliothek Wien, cod. 2759–2764
- 54 Také na majestátní, královský Bezděz, ovšem již delší dobu v držení panského rodu Michaloviců, si Smiřický dělal zálusk. Dokonce ho na nějakou dobu získal jako zástavu od zadlužených vlastníků, s nimiž se dokonce příbuzensky spřiznil. Ovšem ne na dlouho. Převzato z F. A. Heber, *Böhmens Burgen, Festen und Bergschlösser*, 1846, díl IV, s. 3
- 66 Erbovní znamení Smiřických bylo prosté, o to víc však působivé: bílo-černě kosmo dělený štít. Smiřičtí ho v původním provedení uchovávali po celou dobu své existence a nikdy nepropadli módní mánii různými způsoby erb polepšovat;

- dělit či čtvrtit či jinak ho „zušlechťovat“. Převzato z Josef Janáček – Jiří Louda, *České erby*, s. 161
- 77 Jiří z Poděbrad, Smiřického spojenec, konkurent a nakonec i jeho kat; jeho vyobrazení z *Codexu Hasenburgicus*. Převzato z Rudolf Urbánek, *České dějiny* III/3, s. 296
- 86 Hrad Houska byl Smiřických nejstarším svobodným (alodním) statkem a zůstal v jejich rukou po 60 let. Na dvouobrázku je vidět, jak mohl podle staré kresby vypadat ve středověku (vlevo), a jeho hmotová rekonstrukce (vpravo). Převzato z August Sedláček, *Hrady* X, s. 252 a Tomáš Durdík, *Ilustrovaná encyklopedie českých hradů*, Praha 2000, s. 171
- 99 Škvorec, sídlo výnosného statku nedaleko Prahy, získali Smiřičtí již na konci první třetiny 16. století. Převzato z August Sedláček, *Hrady* XV, s. 225
- 109 Hrad Hrubá Skála s rozlehlým panstvím se stal nejdůležitějším ziskem Zikmunda Smiřického a dlouhou dobu hlavní rezidencí rodu. V rukou Smiřických zůstalo toto velké panství až do samého konce jejich existence. Stav, jak vypadal v první půli 19. století. Převzato z F. A. Heber, *Böhmens Burgen, Festen und Bergschlösser*, 1844, díl II, s. 104
- 113 Další veledůležitou akvizicí Zikmundovou bylo získání hradu a panství Náchod. Na obrázku veduta hradu a města pod ním ze stejné doby, kterou pořídil v letech 1536–1537 při své cestě do Čech falckrabě Ottonereich. Universitätsbibliothek, Universität Würzburg
- 119 Čeští šlechtici, mezi nimi i Jaroslav Smiřický, se na svých výpravách po jižní či západní Evropě jako doprovod členů habsburského rodu často účastnili nejruznějších zábav a slavností. Jako například turnaje konaného roku 1560 před vídeňským Hofburgem. KHM Wien
- 120 Zobrazení Jaroslava Smiřického († 1597), významného představitele rodu druhé poloviny 16. století, jenž byl habsburským dvořanem a donátorem renesanční přestavby zámku v Kostelci nad Černými lesy; na levém křídle epitafního oltáře, který pořídil spolu s manželkou Kateřinou z Házmburka v zámeckém kostele sv. Vojtěcha v Kostelci nad Černými lesy. Česká zemědělská univerzita v Praze. Foto Ondřej Jakubec
- 125 Náchodský kostel sv. Vavřince, kde se nacházela hrobka náchodské větve Smiřických. Pohled od jihovýchodu. Foto Martin Hurdálek
- 127 Také Zikmund (II.) Smiřický († 1608) se stal předmětem ikonografického zobrazení Bartoloměje Paprockého v jeho Diadochu. Nicméně stejně jako v případě jeho prapraděda Jana se i zde jedná o fiktivní portrét
- 133 Císař Rudolf II. podepisuje Majestát; reprodukce obrazu Věnceslava Černého. Převzato z Jan Dolenský – Antonín Rezek – Jan Kosina, *Obrázkové dějiny národa československého* II, Praha 1923, s. 53

- 135 Vpád Pasovských na pražskou Malou Stranu v únoru 1611, pohled od severozápadu. Vyloupený palác Smiřických je zde zachycen ze zadního pohledu (zhruba uprostřed obrázku pod číslicí 13). Muzeum hlavního města Prahy, inv. č. H 099 786–004
- 144 Defenestrace královských místodržitelů Slavaty a Martinice spolu s písařem Fabriciem z oken Ludvíkovského křídla Pražského hradu roku 1618; podle obrazu Stanislava Hudečka. Převzato z J. Dolenský – A. Rezek – J. Kosina, *Obrázkové dějiny národa československého II*, s. 67
- 147 Albrecht Jan Smiřický na úmrtním loži, rytina Aegida Sadelera, 1618–1619. Národní muzeum – Knihovna Národního muzea, sign. 102 A 177
- 149 Výpověď kováře Jiřího Wagnera, učiněná 19. října 1619. Převzato z Markéta Podzimková, *Věznění Kateřiny Smiřické na Kumburku*, bakalářská práce, Liberec 2013, obr. příloha č. 1
- 153 Mapa smiřického dominia ve středních a východních Čechách. Podle podkladu Veroniky Stachurové Kucrové zhotovil Jaroslav Synek
- 155 Houska, jak vypadala v první půli 19. století. Převzato z F. A. Heber, *České hrady, zámky a tvrze*, 2008
- 158 Roudnice nad Labem, zámek a město pod ním na kresbě Antonia de la Porta z roku 1668. Převzato z August Sedláček, *Hrady VIII*, s. 176
- 161 Malebný hrad Trosky, dominanta Českého ráje, náležel rovněž do hruboskalského panství. Převzato z F. A. Heber, *Böhmens Burgen, Festen und Bergschlösser IV*, Prag 1846, s. 56a
- 170 Tzv. Zlatá kniha, urbář panství Kostelec nad Černými lesy, vznikla až roku 1677 za vlády Lichtenštejnů, ale jedná se o svod i starších smiřických inventářů a popisů vrchnostenských budov, mj. také kosteleckého zámku. Zobrazená dvoustrana popisuje epitafní oltář Jaroslava Smiřického a Kateřiny z Házmburka. SOA Praha, fond Vs Kostelec nad Černými lesy, i.č. 3138
- 173 Českodubský hrad v první polovině 19. století. Převzato z F. A. Heber, *České hrady, zámky a tvrze*, 2008
- 177 Palác Smiřických na Malostranském náměstí v Praze. Odkryté renesanční fresky na dvorní fasádě. Archiv Poslanecké sněmovny, fotoarchiv
- 183 Hornolužický Zhořelec (Görlitz) s tamním protestantským gymnáziem byl od druhé poloviny 16. století tradičním prvním stupněm vzdělávání mladých mužů z rodu Smiřických, renesanční veduta z roku 1573. Převzato z Petr Vorel, *Velké dějiny VII*, bar. obr. příloha č. 27
- 186 Portrét neznámého českého šlechtice předbělohorské doby se synem. Někdy se připisuje Melchioru z Redernu se synem Kryštofem, asi proto, že se uchoval v Clam-Gallasovské sbírce na zámku Frýdlant, ale stejně dobře se mohlo jednat o zobrazení někoho jiného, třeba některého Smiřického. Národní památkový ústav, generální ředitelství, SHZ Frýdlant, inv. č. F4423
- 203 Panství Hrubá Skála, titulní strana účtů. Národní archiv Praha, Komorní knihy 1766; foto Jaroslav Čechura
- 218 Hrad Kumburk u Jičína byl střediskem rozsáhlého a výnosného panství. A také důležitou pevností přebudovanou v době husitských válek; hmotová rekonstrukce T. Tomíčka. Převzato z Tomáš Durdík, *Ilustrovaná encyklopedie českých hradů*, Praha 2000, s. 307
- 241 Inventář dvorů panství Žlunice z roku 1615. Národní archiv Praha, KK 1766; foto Jaroslav Čechura
- 245 Uhříněves, kolorovaná mapa se zakreslením zámku s dvorem (A), kostela (B), vesnice (C), pivovaru (D) a sádek (E) z počátku 18. století. SOA Praha, Vs Uhříněves, inv. č. 585
- 254 Produkce pivovaru v Kostelci nad Černými lesy z roku 1616. Národní archiv Praha, KK 1767; foto Jaroslav Čechura
- 272 Poklad Smiřických, tj. peněžní hotovost na jejich nejrůznější úvěrové operace, se nacházel na zámku (či spíše ještě hradu) Český Dub. Jeho vyobrazení tentokrát podle Augusta Sedláčka. Převzato z August Sedláček, *Hrady X*, s. 264
- 286 Úroky z půjček v roce 1612. Národní archiv Praha, KK 1765a; foto Jaroslav Čechura
- 299 Úroky z půjčených peněz, vpravo nahoře od saského kurfiřta, rok 1614, Národní archiv Praha, KK 1766; foto Jaroslav Čechura
- 322 Castrum doloris z první půle 17. století. Zde zobrazený se však týká pohřbu katolické šlechtičny Anny Hýzrlové z roku 1636, jenž byl umístěn v kostele Panny Marie Sněžné na Novém Městě pražském. Převzato z Josef Petrůň, *Dějiny hmotné kultury II.1*, obr. 70.2, s. 220
- 326 Úvodní strana Processu (*Processus aneb vypsání slavného pohřbu dobré a vzácné paměti urozeného pána, pana Albrechta Václava Smiřického z Smiřic, na Náchodě, Rychmburku, Škvorci a Kostelci nad Černými lesy*, Praha 1615). Národní muzeum – Knihovna Národního muzea, sign. 35 E 3 (Knihopis K14374). Foto Zuzana Vlasáková
- 329 Vyobrazení liturgie s přijímáním podobojí v utrakvistickém kostele, *Druhý díl chval božských* z roku 1587, Národní muzeum – Knihovna Národního muzea, sign. I A 15, f. 218v
- 334 Epitaf Smiřických v náchodském farním kostele sv. Vavřince. Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Josefově, fotoarchiv
- 338 Staroměstská exekuce 21. června 1621, kde byli popraven příbuzný Smiřických Jáchym Oldřich Šlik, rodinní přátelé, například Václav Budovec z Budova či Kryštof Harant z Polžic, či někteří jejich úředníci (Fruwein, Štefek), znamenala počátek ponurého dramata zániku rodu Smiřických i jejich dominia. Zdeněk Sternberg, hrad Český Šternberk

- 340 Jičínské náměstí se zámek Smiřických, pobořeným výbuchem střelného prachu; stav v druhé půli 17. století. Na rozdíl od romanopisců a publicistů, přesvědčených, že se jednalo o vědomý sebevražedný akt Elišky Kateřiny, se historikové přiklánějí spíš k teorii nešťastné náhody. Převzato z Zdeněk Kalista, *Cesta po českých hradech a zámcích*, Praha 1993, s. 161
- 342 Albrecht z Valdštejna, vévoda frýdlantský a meklenburský, generalissimus císařských vojsk. Ale také po přeslici příslušník rodu Smiřických, z kteréhož titulu si činil a pak prosadil nárok na získání části jejich dědictví. Převzato z Josef Janáček, *Valdštejn a jeho doba*, obr. 83
- 345 Renesanční náhrobník Jindřicha Jiřího Smiřického, posledního mužského Smiřického, jenž zemřel na Hrubé Skále v internaci roku 1630; 1659, kostel sv. Václava, Rovensko pod Troskami. Foto archiv Jaroslava Čechury
- 351 Hrad Kumburk, zbytky hradního paláce, kde byla téměř deset let internována nezdárná dcera Smiřických Eliška Kateřina. Převzato z Markéta Podzimková, *Věznění Kateřiny Smiřické na Kumburku*, bakalářská práce, Liberec 2013, obr. příloha 4
- 353 Obálka vydání románu Josefa Svátka *Pád rodu Smiřických* z roku 1917
- 355 *Zbabělci* Josefa Škvoreckého, jejichž děj se odehrává v Náchodě. Obálka prvního, proskribovaného vydání z roku 1958

BAREVNÁ PŘÍLOHA

- I Bitva husitů s křižáky, iluminace z *Antithesis Christi et Antichristi* (Jenský kodex), poslední čtvrtina. Národní muzeum – Knihovna Národního muzea, sign. IV B 24, fol. 56r
- II nahoře: Epitafní oltář Jaroslava Smiřického a jeho manželky Kateřiny z Házmburka s ústředním obrazem Klanění pastýřů; 1588, zámek Kostelec nad Černými lesy. Česká zemědělská univerzita v Praze. Foto Ondřej Jakubec
dole: Cínová křtitelnice z roku 1575, kterou kostelu sv. Václava věnovali Eliška z Valdštejna a Zikmund Smiřický, Rovensko pod Troskami. Foto archiv Jaroslava Čechury
- III Zasedání zemského soudu roku 1593, jehož se zúčastnil v hodnosti dvorského hofmistra také Jaroslav Smiřický sedící druhý zleva v řadě po levém boku Rudolfa II. Národní muzeum – Oddělení starších českých dějin, inv. č. H2-22555. Foto Olga Tlapáková
- IV Smiřické memento, renesanční vyhlídková loggia na jižní straně náchodského zámku. Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Josefově, fotoarchiv

- V nahoře: Smiřický palác na Malé Straně, celkový pohled. Foto Andrea Holasová
dole: Pohled na severní a západní křídlo zámku v Kostelci nad Černými lesy. Foto Veronika Stachurová Kucrová
- VI Portrét Jáchyma Ondřeje Šlika, nejpřednějšího z popravených českých pánů na Staroměstském náměstí v Praze; byl spřízněný se Smiřickými sňatkem s Annou Kateřinou. Národní památkový ústav, generální ředitelství, SZ Velké Losiny, inv. č. VL 151. Foto Ladislav Bezděk
- VII Portrét šlechtičny s vějířem, konec 16. století, Národní památkový ústav, územní památková správa v Kroměříži, SZ Lysice, inv. č. LS 81. Foto František Sysel
- VIII nahoře vlevo: Pánský kabátec z hedvábného brokátu, bohatě protkávaný zlatou a stříbrnou nití, přelom 16. a 17. století, Národní památkový ústav, SHZ Český Krumlov, inv. č. ČK 5043. Foto Martin Gaži
nahore vpravo: Cínový sarkofág pro pohřební schránku s ostatky Albrechta Jana Smiřického, zámecký kostel sv. Vojtěcha v Kostelci nad Černými lesy, 1618–1619. Česká zemědělská univerzita v Praze. Foto Gabriela Čapková
dole: Pečeť Albrechta Václava Smiřického. SOkA Náchod

